

OTTHONUNK AZ EGYHÁZ

A péceli katolikus egyházközség hírlevele
Pécel, XVII. Évfolyam 40. szám, 2023. október. 7.

Szűz Mária, Magyarok Nagyasszonya

Szent István halála előtt Mária oltalmába ajánlotta koronáját és országát. Felajánlása óta a Magyarok Nagyasszonyaként is tiszteljük a Szűzanyát. A külön ünnepet XIII. Leó pápa engedélyezte népünk számára.

Az országfelajánlás 1038-ban történt, Nagyboldogasszony ünnepén. A Hartvik püspöktől származó legendában így olvashatunk erről:

„Végre Isten irgalmából, a százszoros jutalom díjára érdemesen, lát vette le lábáról [a királyt], s mikor már nem volt kétséges halálának hamari napja, előszólitotta a püspököket és palotájának Krisztus nevét dicsőítő nagyjait; először megtárgyalta velük, hogy kit választanak helyette királynak. Majd atyailag intette őket, hogy őrizzék meg az igaz

hitet, amelyet elnyertek; hogy az igazságot szeressék, az égi szeretet láncait kedveljék, gyakorolják a szeretetet, az alázatossággal törődjenek, de mindenekelőtt a kereszténység zsenge ültetvényén csöszködjenek. E szavak után kezét és szemét a csillagokra emelve így kiáltott fel: »Ég királynője, e világ jeles újjászervezője, végső könyörgéseimben a szentegyházat a püspökökkel, papokkal, az országot a néppel s az urakkal a te oltalmadra bízom; nekik utolsó istenhozzádót mondva lelkemet kezébe ajánlom.« (Vö. Zsolt 31,6)»

A Szűzanya és a magyar nép közötti kapcsolatot az István király halálát követő belső villongások sem tudták elhomályosítani. Magyarok Nagyasszonya tisztelete Szent László király uralkodása idején új virágzásba borult. Később a tatárokkal és a törökökkel szemben is Jézus és Mária nevét kiáltva harcoltak a magyarok. I. Lipót a török alóli fölszabadulás emlékére, hálája jeléül megismételte az ország fölajánlását Máriának a 17. század végén.

Örvendezzél, Isten Anyja, szíved mélyén.

Boldog vagy, Magyarország, hogy Szűz Mária szent napját ünnepled.

Ujjongjon az ég, a föld s a tenger!

(Az ünnep Magnificat-antifónája az I. Esti dicséretből)

Vaszary Kolos bíboros, prímás kérésére a Szentszék is elismerte a Mária-tisztelet nemzeti jellegét: XIII. Leó mintegy kilenc évszázados töretlen hagyományt szentesített, amikor 1896-ban külön ünnepet engedélyezett október második vasárnapjára. Ezt Szent X. Piusz helyezte október 8-ra.

1980. október 8-án Szent II. János Pál pápa kápolnát szentelt a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére a Szent Péter-bazilika altemplomában.

A Patrona Hungariae sajátos ikonográfiája a napba öltözött asszony ábrázolásából bontakozott ki: a Szűzanya fejére a tizenkét csillagú korona helyett a magyar Szent Korona került, a karján ülő kis Jézus kezébe az országalma, Mária másik kezébe pedig az ország jogara.

Istenünk, te a Boldogságos Szűz Mária közbenjárására népünket számtalan jótétetémmel halmoztad el. Szent István, első királyunk rendelkezéséből Nagyasszonyunknak és pártfogónknak tiszteljük őt a földön. Add jóságosan, hogy egykor vele együtt örökké örvendezzünk a mennyben! A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Amen .

Szeretettel köszöntjük a régebb óta fiatalokat

„Akkor gyermekeket hoztak hozzá, hogy rájuk tegye a kezét. De a tanítványok elutasították őket. Amikor Jézus ezt látta, megneheztelt rájuk és így szólt: »Hagyjátok, hadd jöjjenek hozzám a gyermekek és ne tartsátok vissza őket, mert ilyeneké az Isten országa. Bizony mondom nektek, aki az Isten országát nem úgy fogadja, mint a gyermek, nem megy be oda«...” (Mk 10,13-15).

Szeretem a gyermekeket – mondja az Isten – és azt akarom, hogy mindenki olyan legyen, mint ők. Nem szeretem az öregeket, ha csak lélekben meg nem maradtak gyermekeknek. Ezért tehát mindörökké elrendelem, hogy országomat csak gyermekek lakják!

Nyomorékok, púposak, ráncos arcúak, hófehér szakállú gyermekek, mindenféle, mindenfajta gyermekek tetszéstek szerint, de csak gyermekek. Ez a kívánságom; nincs mit vitázni fölötte. Másnak ott helye nem lehet!...

Szeretem a kisgyermekeket – mondja az Isten – mert bennük még nem tört meg arcom tükörképe. Nem rontotta meg még bennük semmi a hozzám való hasonlatosságot: tiszták, újak még, hibátlanok és feddhetetlenek. Így, amikor szelíden föléjük hajolok, önmagamra ismerek bennük.

Szeretem a gyermekeket, mert növekvésük még nem ért véget; mert egyre felfelé emelkednek még. Útban vannak és a jó utat járják. De a felnőttekkel már nem akad dolgom – mondja az Isten. Nem növekednek többé és magasabbra sem emelkednek már. Megálltak. Végzetes a sorsukban az – mondja az Isten – azt képzelik magukról, már beérkeztek!...

Szeretem a nagy gyermekeket – mondja az Isten – mert folytatják a harcot és még bűnt és hibát is követnek el... Értsünk szót! – mondja az Isten. Nem azért szeretem őket, mert bűnt követnek el, hanem azért, mert tudják, hogy mit cselekszenek; azt meg is vallják, és azon fáradoznak, hogy többé el ne essenek. De nem szeretem a felnőtteket – mondja az Isten –, akik soha, senki ellen nem vétettek, akiknek semmit sem lehet a szemükre vetni. Mitsem tudok nekik megbocsátani, hiszen nem találnak magukban semmi kivetni valót. Szívfájdító érzés ez – mondja az Isten – szívfájdító, mert nem igaz!

De leginkább mégis a tekintetük miatt szeretem a gyermekeket – mondja az Isten. Ott látom, ott olvasom életkorukat. Országomat majd csak az ötéves gyermekek lakják, mert a tiszta gyermeki szemnél szebbet nem ismerek! Nincs mit csodálkozni ezen – mondja az Isten. Én lakom szívük titkos belsejében és lelkük ablakán át én hajolok ki. Ha szemetek az élet útján tiszta tekintettel találkozik, Én mosolygok felétek azon keresztül.

De nem ismerek szomorúbb látványt – mondja az Isten – mint az, amely egy gyermekarc megtört sugarú szemeiben bujkál... Tárva, nyitva mind az ablakok – de a ház üres... Nincs többé fény, csak két sötét üreg; nincs többé tekintet, csak két szemgolyó. Az ajtó előtt szomorúan állok, hidegtől fázom... várok... kopogtatok... Sietve szeretnék belépni, Mert ő, a gyermek, egyedül maradt!...

Forrás: Michel Quist – Itt vagyok, Uram!

Az orgonáról (első rész)

Bizonyára sokan szeretjük az orgona hangját, amely énekünket kíséri a szentmiséken. Az orgona hangja arra is képes, hogy lelkünket a Magasságbeli felé emelje, mert a zene által is lehet imádkozni, olyan módon Istenhez szólni, amit szavakkal nem is lehetne kifejezni.

Ebben az írásban szeretném bemutatni templomunk orgonáját. Ezt azonban először egy rövid akusztikai bevezetővel kezdeném, hogy közérthető legyen, majd utána az orgonáról, és annak működéséről szóló ismertetés következik. A második részben pedig konkrétan templomunk orgonáját fogom bemutatni.

Egy zenei hangnak van magassága, erőssége, és hangszíne. A hangmagasság attól függ, hogy egy másodperc alatt hány rezgés (periódus) történik. A hangerő (amplitúdó) pedig attól, hogy ez milyen mértékben, mennyire hozza rezgésbe a levegőt. A rezgés a levegő gyors nyomásingadozása. Minden zenei hang egy olyan periodikus rezgés, ami egy alaphangból (ez a legmélyebb) és a felhangokból

(felharmónikusokból) áll. A felhangok rezgésszáma egész számú többszöröse az alaphangnak, és ezek intenzitása, az alaphanghoz, és egymáshoz viszonyuló aránya adja meg a hangszínt. A hangszín nemcsak a zenében érvényesül, hanem szinte minden másban is. Mert nemcsak így tudjuk azonnal megkülönböztetni, hogy pl. milyen hangszert hallunk, hanem ugyanúgy így ismerjük fel mindenkinek, szinte tévedhetetlenül a beszédhangját is. Ez szinte olyan, mint egy ujjlenyomat: mindennek, és mindenkinek egyéni hangja van, és azonnal felismerhető. Ez tehát a hangszín jelentősége. Az orgona abban különbözik az összes többi hangszertől, hogy a hangszíne - a többiektől eltérően - rendkívül változatos lehet.

No, de hogyan is működik az orgona? Az orgona hangját a sípok adják. De ezek a sípok - a közönséges sípoktól eltérően - óriási méretbeli eltérést mutatnak az orgonán belül. Pl. a mi orgonánkon a legnagyobb síp kb. 2,5 méter hosszú, míg a legkisebb néhány cm. A sípokot, hogy megszólaljanak, levegővel kell ellátni. Ezt régebben lábbal működtetett fújtató biztosította, manapság pedig már elektromos motor. A sípok az ún. szélládán foglalnak helyet. Minden síp alatt van egy szelep, ami, ha kinyit, levegőt kap, és megszólal a síp. Hogy éppen melyik síp szólaljon meg, azt a kézi billentyűzet (manuál), és a lábbillentyűk (pedál) lenyomásával, és a sípok felé kiépített közvetítő szerkezet (traktúra) alkalmazásával lehet elérni. A manuálok száma normál esetben legalább kettő, de nagy orgonákon ennél több lehet. Magyarország legnagyobb orgonái 5 manuálosak, a világ legnagyobb orgonája 7 manuálos. Ezek a manuálok egymás felett helyezkednek el. A mi orgonánk sajnos csak egy manuálos. Az orgonának nemcsak kézi, hanem lábbal működtetett pedál billentyűzete is van, amit ugyanúgy kell használni. Tehát az orgonista kézzel-lábbal játszik egyszerre. A mi orgonánk kúplálás, mechanikus traktúrájú.

A sípoknak több sorozata van, ezeket regisztereknek hívjuk. Egy regiszter annyi sípból áll, ahány billentyű van az orgonán. Ez alól csak az ún. kevertjátékok a kivételek, ahol egy billentyű lenyomásakor több síp is megszólal egyszerre. Ez adja az orgona fényes hangzását, amit általában csak a legnagyobb hangerő esetén szokás bekapcsolni (mixtúra). A regisztereket a hangmagasság, és a hangszín, és a szerint csoportosítjuk, hogy felül nyitott-e a síp vége, vagy zárt (födött). A zárt sípok egy oktávval mélyebb hangot adnak a nyitottaknál, de a felhangsoruk hiányos: csak a páratlan felharmónikusok szólalnak meg. Ezeket ajaksípoknak hívjuk, mert az aljukon van egy speciálisan kialakított nyílás, egy rés, ahol a levegő rezgésbe jön, és rezonál a síp méretének megfelelően. Ezen kívül vannak még nyelv sípok is, ezek hangszíne, és működési módja alapvetően más. Itt egy rezgő nyelv szaggatja meg periodikusán a levegő útját, melyet a hozzá kapcsolt tölcser felerősít. A nyelv sípok hangja rendkívül színes, és felhangdús. A mi orgonánkon sajnos csak ajaksípok vannak.

Ha a hangmagasság azonos avval, mintha csak zongorán játszanánk, azt a sípsort 8 lábának nevezzük. (jele 8') Az elnevezés onnan ered, hogy régen a láb volt a hosszúság mértékegysége. 1 láb kb. 30 cm. Ilyen esetben a sípsor legmélyebb hangú, és egyben a legnagyobb sípja kb. 8 láb (2,4-2,5 m) hosszú - nyitott sípok esetén. A fedett síp csak feleakkora, de mégis a lábszámozást meghagyták, ami egyben a hangfekvést jelöli. Tehát hiába feleakkora, mint egy nyitott, ugyanazt a hangmagasságot adja. A 4 lábás síp egy oktávval, a 2 lábás meg két oktávval magasabban szól, mint a 8 lábás. A 16 lábás (a pedálban) meg természetesen egy oktávval mélyebben. Ezek a tekintélyes méretű pedálsípok adják az orgonahangzás alapját, és méltóságát. A legnagyobb orgonákon a lehengerlő hangzású 32 lábás pedálsípok is vannak. Ennek hossza már megfelel egy három emeletes háznak. (Folytatása következik)

Varga András

KIADJA A MAGYAROK NAGYASSZONYA RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG, PÉCEL.

Szerkeszti a plébános engedélyével: Csokonay Anna, Varga Ili.

Az újságba szánt írásokat a következő e-mail címre várjuk: plebania.hirlevel@gmail.com

Az írások tartalmáért a szerző nevével vállalja a felelősséget!

Pécel, 2023. Okt. 8 – 15.

Évközi XXVII. hét

		Jeles napok	Szentmise	Miseszándék	Egyéb programok
7	SZOMBAT	Rózsafüzér Királynője	Előesti sztm: 18:00	Júlia élő és + szerettei	Esküvő: 11:00 Elsőszombati eng. ima: 14:30-17:15
8	VASÁRNAP	MAGYAROK NAGYASSZONYA	Búcsúi mise: 10:30 18:00	Egyházközségünkért +József I.ü.	Egyházzenei áhítat: 11:30
9	HÉTFŐ	Szt Dénes	18:00	+Pestukáné Kosztombatszky Franciska	
10	KEDD		7:30	Krisztina, Zsanett, Rita és Mónika I.ü.	Csendes Szentségimádás 19:30-21:00
11	SZERDA	Szt XXIII: János	7:30	+Béla, Márta és cstg.	
12	CSÜTÖRTÖK		—————		Szentségimádás: 8:00-10:00; 19:30-21:00
13	PÉNTEK		18:00	+Ágnes I.ü.	Bibliakör: 19:00 (Iskola)
14	SZOMBAT	Szt I. Kallixtus	Előesti sztm: 18:00	+szülők és testvérek, Judit betegségből való felgyógyulásáért	
15	VASÁRNAP	ÉVKÖZI 28. VASÁRNAP	10:30 18:00	Kovácsik csal élő és + tagjai Ica néni I.ü. 1. évf.	

– Október a rózsafüzér hónapja. Okt. 1-től templomunkban közösen imádkozzuk a szent olvasót. Általános rendje: hétfőn az esti mise előtt, kedden és szerdán a reggeli mise után, csütörtökön reggel 8 ó-tól, pénteken és szombaton az esti mise előtt, vasárnap pedig a délelőtti mise előtt.

– Mindenszentek ünnepéhez kapcsolódva szép hagyomány a síremlékek megáldása. Kérjük, hogy aki szeretné kérni az Egyház eme szentelményét, a sekrestyében iratkozzon fel okt 31-ig. A megáldásra a temetői ájtatosságot követően kerül majd sor, mely nov 1-én du ½ 4 ó-kor lesz temetőnkben a ravatalozó előtt.

– 2023. okt. 14-én szombaton 19 ó-tól egyházközségi szüreti bál lesz a Szt. Erzsébet Kat. Ált. Isk.-ban élő zenével, tombolával. Belépődíj 4000 Ft vacsorával, 1500 Ft vacsora nélkül. Támogatójegy 1000 Ft. Jegyek vásárolhatók a szentmisék után. Kapcsolattartó Óváriné Rózsika. Szeretettel várunk mindenkit!

– Jövő évi naptár és kalendárium előrendelhető, feliratkozni a hátsó asztalra kitett lapon lehet okt. 23-ig. Azért fontos feliratkozni, mert csak annyi példányt rendelünk, ahányat előjegyeznek, hogy felesleg ne maradjon.

– A péceli és mendei plébániák első közös ima-ketekézise okt 21-én szombaton délután lesz Mendén, a második dec. 16-án Pécelen. A részleteket a jövő héten fogjuk hirdetni. A szervezésben számítunk a helyi közösségek és hívek segítségére, kreativitására, de legfőképp részvételére!